

Frivillighetsregisternemnda

Vedtak i Frivillighetsregisternemnda 5. oktober 2026

Sak 2026/1279 - Opplæringskontorenes Landsforening - org.nr. 925 734 039 - klage over vedtak om å nekte registrering i Frivillighetsregisteret

Frivillighetsregisternemndas medlemmer: Leder Martin Hennig, og medlemmene Vibeke Wøien Hansen, Renate Kristiansen, Simen Saxebøl og Joachim Amundsen Trana

Sakens bakgrunn

- (1) Opplæringskontorenes Landsforening (heretter «klager») meldte 3. mars 2026 inn registrering i Frivillighetsregisteret.
- (2) Frivillighetsregisteret fattet vedtak 31. mars 2026 om å nekte registrering i registeret, med den begrunnelse at klagers virksomhet er organisert av det offentlige, og derfor ikke kan anses som frivillig aktivitet. Frivillighetsregisteret viser til at medlemmene i foreningen er fylkeskommunalt godkjente, selvstendige opplæringskontorer, og at foreningen derfor må likestilles med opplæringskontorene.
- (3) Klager påklaget vedtaket 8. april 2026. Klager viser til at opplæringskontorene ikke er offentlige virksomheter, men private virksomheter. Flertallet av opplæringskontorene i Norge er organiserte som lag eller foreninger, og er styrt og eid av sine lærebedrifter. Klager utfører frivillig arbeid på vegne av lærlinger, lærebedrifter og opplæringskontorer i Norge, og har ingen pålagte oppgaver av det offentlige eller andre.
- (4) Frivillighetsregisteret har ikke funnet grunn til å omgjøre vedtaket og oversendte klagen og sakens dokumenter med innstilling 1. juli 2026 til Frivillighetsregisternemnda for behandling, jf. lov 10. februar 1967 om behandlingsmåten i forvaltningssaker (forvaltningsloven) § 33. I innstillingen vises det til at foreningens virksomhet ikke kan anses som aktiviteter av frivillig karakter, ettersom virksomheten ivaretar interessene til lærebedriftene som står bak medlemmene i foreningen. Det vises i tillegg til at klagers medlemmer har en sterk tilknytning til det offentlige gjennom lov 9. juni 2023 nr. 30 om grunnskoleopplæringa og den vidaregåande opplæringa (opplæringslova).
- (5) Klager sendte i brev 1. september 2026 utfyllende merknader til Frivillighetsregisterets innstilling til Frivillighetsregisternemnda. I merknadene fremheves det at vedtaket bygger på en uriktig rettsanvendelse og feil forståelse av faktum. Det vises til at det i vurderingen av om foreningen driver frivillig virksomhet, må tas utgangspunkt i landsforeningen som en egen juridisk enhet, og ikke i medlemmenes virksomhet. Klager anfører at det forhold at medlemmene oppnår fordeler gjennom foreningens arbeid ikke er et kriterium som utelukker registrering i Frivillighetsregisteret. Det vises videre til at foreningen er etablert gjennom privat initiativ, eies og styres av medlemmene, og velger selv sine styrende

Postadresse:

Postboks 511 Sentrum
5805 Bergen

Besøksadresse:

Vestre Strømkaien 13
5008 Bergen

Telefon: +47 55 19 30 00 post@knse.no

organer. Foreningen finansieres heller ikke som offentlig virksomhet, er ikke opprettet ved lov eller forskrift og er ikke underlagt offentlig instruksjonsrett. Klager anfører også at dersom enhver organisasjon med tilknytning til et offentlig regulert samfunnsområde skal anses som organisert av det offentlige, vil bestemmelsen få et langt bredere anvendelsesområde enn lovgiver har gitt uttrykk for. Det vises for øvrig til klagen og merknadene i sin helhet.

Det rettslige grunnlaget

- (6) Det rettslige grunnlaget er lov 29. juni 2007 nr. 88 om register for frivillig virksomhet (frivillighetsregisterloven).
- (7) Etter frivillighetsregisterloven § 3 første ledd er registrering i Frivillighetsregisteret en rett som tilordnes registreringsenheter som driver frivillig virksomhet, jf. § 4. Det følger av frivillighetsregisterloven § 3 andre ledd bokstav a at aktiviteter som er organisert av det offentlige regnes ikke som frivillig virksomhet.
- (8) Frivillighetsregisternemnda kan prøve alle sider av saken, jf. forvaltningsloven § 34 andre ledd. Etter forvaltningsloven § 34 siste ledd kan Frivillighetsregisternemnda treffe nytt vedtak i saken eller oppheve vedtaket og sende saken tilbake til Frivillighetsregisteret for helt eller delvis ny behandling.

Frivillighetsregisternemndas vurdering

- (9) Opplæringskontorenes Landsforenings klage gjelder Frivillighetsregisterets vedtak 31. mars 2026 om å nekte registrering i Frivillighetsregisteret.
- (10) Klager er en frittstående, selveiende juridisk enhet for godkjente opplæringskontorer i Norge, og har til formål å samle opplæringskontorene i Norge i en forening, jf. vedtektene § 2. Et opplæringskontor er et samarbeidsorgan for lærebedrifter. Lærebedriftene skal gi opplæring i samsvar med læreplaner i lærefaget, jf. opplæringslova § 7-6 første ledd. Læretid i bedrift er en del av den videregående opplæringen, jf. opplæringslova § 7-1. Fylkeskommunen har ansvaret for å oppfylle retten til videregående opplæring, herunder opplæring i bedrift, for de som bor i fylket, jf. opplæringslova § 28-2 første ledd. Lærebedriftene må være godkjent av fylkeskommunen, jf. forskrift 3. juni 2024 nr. 900 om grunnskoleopplæringa og den videregående opplæringa (opplæringsforskrifta) § 6-13.
- (11) Lærebedrifter som er tilknyttet et opplæringskontor, kan avtale at opplæringskontoret inngår lærekontrakt og mottar tilskudd på vegne av lærebedriften, jf. opplæringslova § 7-12 første ledd. Lærekontrakten skal godkjennes av fylkeskommunen og følge kravene fastsatt i opplæringsforskrifta, jf. opplæringslova § 7-2. Et opplæringskontor kan også etter avtale bistå lærebedrifter og fylkeskommune med andre oppgaver, blant annet bistå lærebedrifter med gjennomføring av opplæring, jf. opplæringsforskrifta § 6-17. For å inngå avtale om lærekontrakt eller tilskudd, eller bistå lærebedrifter med opplæring, må et opplæringskontor ha godkjenning av fylkeskommunen og yrkesopplæringsnemnda, jf. opplæringsforskrifta § 6-18.
- (12) Opplæringskontorene er ikke registreringsberettiget i Frivillighetsregisteret, ettersom organisasjonene ikke oppfyller kravet til frivillig virksomhet, jf. frivillighetsregisterloven § 3 første ledd. Frivillig virksomhet er legaldefinert i frivillighetsregisterloven § 3 første ledd andre punktum som «aktiviteter som ikke er fortjenestebasert». Det fremgår videre

av frivillighetsregisterloven § 3 andre ledd bokstav a at aktiviteter som er organisert av det offentlige ikke regnes som frivillig virksomhet.

- (13) Opplæringskontorenes og medlemsorganisasjonens virksomhet må anses å inngå som en del av den videregående opplæringen som fylkeskommunen har det overordnede ansvaret for. Opplæringskontorenes aktiviteter må derfor anses organisert av det offentlige etter frivillighetsregisterloven § 3 andre ledd bokstav a. Opplæringskontorer som skal inngå avtale om lærekontrakt eller tilskudd, eller bistå lærebedrifter med oppfølging, må være godkjent av fylkeskommunen og yrkesopplæringsnemnda, jf. opplæringsforskrifta § 6-18. Det stilles også krav i lov og forskrift til hvordan virksomheten skal være organisert. Klager har i tillegg selv opplyst at de fleste norske opplæringskontorer eies og styres av sine lærebedrifter, som må anses å drive kommersiell virksomhet.
- (14) Klager har anført at det i vurderingen av om foreningen driver frivillig virksomhet, må tas utgangspunkt i foreningens virksomhet som en selvstendig juridisk enhet, og ikke medlemmenes virksomhet.
- (15) Klagers formål er blant annet å samle alle opplæringskontor i Norge i en forening. Alle medlemmene er godkjente opplæringskontor på tvers av ulike bransjer i Norge. Styret består også av representanter fra ulike opplæringskontor. Hvis en interesseorganisasjon som primært ivaretar interessene til medlemmene skulle kunne registreres uavhengig av karakteren av medlemmenes virksomhet, ville dette kunne medføre at virksomhet som faller utenfor frivillighetsregisterlovens virkeområde, indirekte får tilgang til registeret gjennom etablering av en egen forening.
- (16) Klager skal arbeide med nasjonale og politiske saker som berører opplæringskontorenes rolle og rammevilkår, jf. vedtektene § 2. Foreningen skal også bidra til å sikre kvalitet i fag- og yrkesopplæringen. Klagers virksomhet er dermed nært knyttet til medlemmenes virksomhet og interesser.
- (17) Frivillighetsregisternemnda legger til grunn at både frivillighetsregisterlovens formål og hensynet til å hindre omgåelse av vilkårene for registrering, innebærer at kravet om «frivillig virksomhet» i denne sammenhengen ikke kan vurderes utelukkende ut fra klagers virksomhet. Når klagers medlemmer anses å drive aktiviteter som er organisert av det offentlige, foreningen er styrt av medlemmene og i det vesentlige skal ivareta medlemmenes interesser, må også klagers virksomhet anses organisert av det offentlige. En annen forståelse vil kunne undergrave avgrensningene av hvilke virksomheter som er ment å omfattes av registerordningen.
- (18) Frivillighetsregisternemnda har etter dette kommet til at klagers aktiviteter er organisert av det offentlige, jf. frivillighetsregisterloven § 3 andre ledd bokstav a. Klager kan derfor ikke anses å drive frivillig virksomhet, jf. frivillighetsregisterloven § 3 første ledd.

Konklusjon

- (19) Frivillighetsregisternemnda finner etter en konkret vurdering av sakens opplysninger at Frivillighetsregisterets vedtak skal opprettholdes.

Vedtak

Klagen tas ikke til følge

Dokumentet er elektronisk godkjent og har ingen signatur